

GEOGRAFENS TESTAMENTE – EUROPA AVSNITT 8

Av: John Oskarsson och Jimmy Jansson

Glöm inte rita ut färdvägen på klassens gemensamma väggkarta (eller din egen karta) under resans gång!

1. Esmé berättar ett minne från en resa hon gjorde med båt från Portugal in i Medelhavet, vidare genom Bosporen för att slutligen komma in i Svarta havet.

- a) Vad är Bosporen?
- b) Vid Bosporen hittar du ett land som till viss del ligger i Europa, men som räknas till Asien. Vilket är landet?

2. Esmé och Mortensen tar sig till Svarta havet med bil, för att så småningom återigen befinna sig på floden Donau. Denna gång tar resan sin början i Donaudeltat.

- a) Vad är ett delta?
- b) Hur bildas ett delta?

3. Våra vänner hamnar så småningom i Rumänien och Transsylvanska bergen. Transsylvanska bergen är en del av bergskedjan Karpaterna.

- a) Sök upp och markera följande stora bergskedjor i Europa på kartan.
  - Uralbergen
  - Karpaterna
  - Alperna
  - Skanderna
  - Pyrenéerna
- b) Vilken av dessa bergskedjor markerar gränsen mellan Europa och Asien?
- c) Vad är egentligen en gräns? När vi tittar på en karta är gränser mellan länder, stater, regioner och områden tydliga, men hur är det i verkligheten? Och varför ser gränser så olika ut i olika delar av världen?

4. Det finns tydliga samband mellan flera av Europas bergskedjor och mängden nederbörd som faller där. Studera tematiska kartor i din kartbok för att besvara följande frågor.

- a) Vilka samband kan du hitta?
- b) Vad beror detta fenomen på?

5. Europa och Asien bildar tillsammans en av de största kontinenterna, nämligen Eurasien.

- a) Vad är det för skillnad på en världsdel och en kontinent?

6. På sin resa genom Europas länder möter Mortensen och Esmé människor med olika levnadsvillkor och olika förutsättningar vad gäller levnadsstandard. Använd tabellen för att jämföra hur människor lever i några olika delar av världen. Vilka är deras förutsättningar till ett gott liv. Ta hjälp av olika källor som till exempel varldskoll.se, globalis.se och gapminder.org.

- a) Fyll i tabellen och börja med att jämföra Sverige och Moldavien.
- b) Välj ytterligare länder och ämnen att jämföra. För att se riktigt tydliga skillnader i människors levnadsvillkor kan du behöva undersöka länder i andra världsdelar än Europa. Kom tillsammans fram till vilka länder ni ska välja och försök gärna att motivera varför ni valde just dem. Under tabellen hittar du fler förslag på ämnen att undersöka och jämföra.

c) Det är stora skillnader mellan världens länder när det handlar om levnadsstandard och levnadsvillkor. I vissa länder har nästan alla det gott ställt, medan andra länders invånare har en mycket svårare tillvaro. Vilka möjliga förklaringar finns det till att levnadsvillkoren skiljer sig åt länder emellan? För ett resonemang där du förklarar möjliga bakomliggande orsaker.

	Sverige	Moldavien	Eget förslag	Eget förslag
MEDELLIVSLÄNGD				
BARNADÖDLIGHET				
TILLGÅNG TILL RENT VATTEN				
LÄS- OCH SKRIVKUNNIGHET				

Fler förslag på ämnen att undersöka kan vara: internetanvändare, tillgång till toalett, extrem fattigdom, barnarbete, väpnad konflikt, barnäktenskap, Hiv/ aids

8. BERGS- KEDJOR

--	--	--	--	--	--

